

ELFIZETÉSI ÁRAK:

Eg hónapra... 80 lej
Nyelvére... 220 lej
Févre... 410 lej
Egész évre... 800 lej

Egész szám ára: hét-
nap 4 lej, vasárnap
5 j; az okiráltságban
eg egy lejjel drágább

UJSÁG

Alapította Gombos Ferenc

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:

Strada Regina Maria (volt
Deák F.-u.) 35. Telefon 396.
Temesvári szerkesztőség
és kiadó: Str. Avram Iancu
(volt Takarékpénztár-u.) 4

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁDCLUJ-KOLOZSVÁR
XXVII. évf. 129. számFELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

MI UJSÁG?

Elfogadták részleteiben is a közigazgatási javaslatot.

Tíz nap alatt négy fontos törvényjavaslatot akar letárgyalatni a kormány. Az ellen-
ez vezérei haladéktalanul a király elé akarnak járulni.

Öt perc alatt husz törvényszakaszt szavaztattak meg ma a kamarával.

Megkezdtek a külföldi szakmunkások tartózkodási engedélyének revízióját.

Az előkerült buzakészletek feleslegessé tették a gabonabehozatalt.

A Népszövetség elé készülnek kisajátított házhelyeikért Kolozsvár kispapjai.

Anglia és Franciaország megegyeztek a németekhez intézendő válaszigjegyzék szö-
vegében.

Minden kísérletet a versaillesi határok megváltoztatására casus bellinek tekintenek.

Román vándiákok üdvözlők a székelyudvarhelyi vén kollégiumot.

Megrendítő szerelmi dráma játszódott le Aradon.

Az ébredők akarják kézbevenni a Beniczky-ügyet

Nagygyűlésükre a kormányzót is meghívják. Az Ujság többé nem jelenhet meg. Az
ellenzék elégedetlen a helyettesminiszterelnök felvilágosításával

— Az Ujság budapesti tudósítójától —

(Bukarest.) A Beniczky-üggyel kapcsolatban
ébredő magyarok egyesülete nagyobb akciót
szorit elő. Az egyesület vezetősége úgy látja, hogy
Beniczky-ügy által előidézett hullámokat ő van
következtetve elsimítani. Ennek a megfontolásnak az
alapján tegnap délután az ébredő magyarok
egyesületének elnöksége értekezletet tartott,
melyre meghívták az összes hazafias szervezetek
elnökségeit is. A meghívó, amelyet a gyűlésre vo-
natkozólag kibocsátottak, közli, hogy a napirend
gyetlen tárgya az, hogy az ébredő magyarok
egyesülete szükségesnek tartja visszautasítani a
magyarország kormányzójának magas személyét
támadásokat. Az értekezleten megjelent Prónay
Pál volt alezredes is. Hosszu vita után elha-
rozták, hogy csütörtökön délután a Petőfi-téren
egy népgyűlést fognak tartani, ahonnan kül-
böttséget menesztenek az összes szervezetek ki-
üldötteiből a várba és kérni fogják a kormány-
t, hogy jelenjen meg az ülésen. A gyűlés után
az összes hazafias szervezetek részvételével nagy
intéző felvonulást vettek tervbe Budapest utcáin.
Ezzel az utóbbi tervvel szemben Prónay Pál az
ébredő magyarok egyesületének alelnöke külön
eleményt jelentett be és mivel a tanácskozás in-
itványát elvetette, lemondott az egyesület alel-
nöki állásáról.

Küldöttség „Az Ujság”-ért

A budapesti Az Ujság betiltására vonatkozó-
ag Rakovszky Iván belügyminiszternél megjelent
az ujságíró egyesület és az ujságkiadók küldöttsé-
ge, akiket Vass József helyettes miniszterelnök
utasított a belügyminiszterhez. Rakovszky kije-
entette a küldöttség előtt, hogy gondolni sem le-
het Az Ujság megjelenési tilalmának visszavoná-
sára. A lap többé egyáltalában nem jelenhetik
meg. Mindenesetre nagyon szomorú, hogy ezáltal
több száz egzisztencia semmisül meg, azonban en-
nél szükségesebb az, hogy az államfőt minden tá-
madás elől megvédjük. Így tehát minden a tila-
lom visszavonására irányuló kísérlet kilátás-
talan.

Nem tüzték napirendre a Somogyi-ügyet

Az ellenzék intéző bizottságának tagjai hosz-
szabb tárgyalást folytattak Vass József dr. helyet-
tes miniszterelnökkel, azután a bizottság újból
ülést tartott, amelyen a következő hivatalos köz-
lést adták ki: A miniszterelnök-helyettes ur előt-
tünk tett kijelentései semmit sem változtathatnak
a helyzeten és így a demokratikus blokk nem lát

okot arra, hogy eddigi eljárását megmássa és
így megmarad azon álláspontja mellett, hogy ál-
landóan napirenden kell tartania a Somogyi-
Bacsó gyilkosság ügyét.

E határozat következtében a nemzetgyűlésen
Kabók Lajos szocialista indítványozta is, hogy az
ügyet tüzzék napirendre. Az indítvány tárgyalá-
sánál nagy vihar tört ki a szocialisták és az egy-
séges párt között. Eckhardt Tibor felszólította a
szocialistákat, hogy ne csak ezt az egy gyilkos-
ságot igyekezzenek kideríteni, hanem azokat is,
amelyek a komün alatt történtek. A nemzetgyű-
lés ezután elvetette Kabók indítványát.

A hadsereg a politikában

Nagy feltűnést keltett Budapest politikai kö-
reiben és ideges találgatásokra adott alkalmat az
a látogatás, amelyet Nagy Pál tábornok tett Szi-
tovszky házelnöknel és amely alkalommal jelen
volt a kormány több tagja is. A tábornok hosz-
szabb ideig tanácskozott a házelnökkel. Látogatá-
sának állítólagos célja az volt, hogy a nemzet-
gyűlést személyesen hívja meg a napokban meg-
tartandó vitéz-avatásra. Ellenzéki körökből vett
értésülés szerint a látogatás kizárólagos célja az
volt, hogy rábírja a házelnököt a szociáldemokra-
tapárt ama kérésének a visszautasítására, amely-
ben zárt ülést kértek a Beniczky ügy letárgyalá-
sára. A házelnök állítólag kijelentette volna Nagy
Pál előtt, hogy még ha a szükséges harmnc aláí-
rás meg is volna a szocialisták köröivén, akkor
sem engedi meg az ügynek napirendre való tü-
zését.

Ki illetékes?

Megirtuk volt a „Népszava” szerkesztősége
a rendőrségen feljelentést adott be Beniczky val-
lomása alapján Soltész István hadügyminiszte-
riumi tisztviselő ellen, akit azzal vádolnak, hogy
résztvevett a Somogyi-Bacsó gyilkosságban. A
„Népszava” nyilvánosságra is hozta a feljelentés
szövegét. Azóta több nap telt el, az ügyben azon-
ban még semmiféle intézkedés nem történt. A ka-
tonai ügyészség egyik vezető tagja Csepregy Ist-
ván kijelentette, hogy az ügyvel szemben fontos
perrendi aggodalmak vannak, mivel nagyon ne-
héz eldönteni, hogy ki illetékes ebben az ügyben
a nyomozás bevezetésére: a katonai ügyészség, a
csendőrpáncsnokság, vagy a vegyes dandár pa-
rancsnokság-e? A hadügyminisztérium XIII.
ügyosztályában most foglalkoznak az illetékesség
megállapításával. Közben pedig a gyilkos, ha
kedve tartja, meg is szökbetik Budapestről.

Ne legyenek győzők és legyőzöttek

Magyarfenes, 1925. június

Az egyszeri iskolamester a vízbe esett gyere-
ket addig korholta, amíg az a szeme előtt bele-
fulladt a vízbe. Nagyon hasonlatos a mi mai
sorsunk a vízbe esett gyerek sorsához, mert ma
mi is, kik a kisebbségi sorsba tartozunk, csak
fulladozunk, bár minden terüt hordozó, köteles-
ségteljesítő és törvénytisztelő polgárai vagyunk
országunknak. Csak kapkodunk ide-oda még
levegő után s mind süllyedünk mélyebbre az el-
nyelő örvénybe. Mégis a segítő kéz helyett korho-
lásokat kell hallgatnunk, azért mert talán az elő-
deink, a nagyjaink állítólag hibát követtek el.

De azért országvezető urainknak úgy
kellene gondolniok, hogy ne szenvedtessenek
minket az esetleges régi hibákért. Ha ők meg
tudják, hogy a mi egykori vezetőink talán hibát
követtek el, mert káros törvényeket hoztak és
hajtottak végre, akkor éppen arra kell töreked-
niök a jelenlegi ország vezetőinek, hogy helyes
és hasznos törvényekkel a régi téves intézke-
désekkel okozott hibákat reparálják. Mert a
megtorló intézkedések, a szegyet-szeggel való
fizetések mindig a gyöngéket, az ártatlanokat
érintik legsúlyosabban. Az erősebbek és a meg-
torolni akart multbeli hatalmasok csak meg-
küzdnek valahogy az árral, de a gyöngébb
néposztály belepusztul, belefullad.

Pedig az országnak szüksége van minden
dolgozó erőre és kétszeres szüksége van a gyön-
gére, mivel a gyöngye erők tömörülése olyan,
mint a kiesel szorgalmas méhek nyugodalmass és
zavartalan májusi munkája, mely tartalomdussá
teszi a kaptárak mézét. Eppen úgy a gyöngye
földmivesek zavartalan, békés munkája is, to-
vábbá e munka gyümölcsének szabad és korlát-
lan értékesíthetése teszi lehetővé, hogy az egy-
szerű néposztálynak is tartalmas élete tudjon
lenni s ezen ez uton országunk is erőssé, hatal-
massá és virágzóvá válhasson.

Az ország összes népének a szabadságán,
nyugalmán, szeretetén, nagyságán és szorgal-
mán alapszik az országnak a gazdasági előme-
nete, ereje és nagysága. Nagy, hatalmas és
erős csak az az ország lehet, amelyiknek a
népe nyugodt és elégedett. Ellenben inga-
dozó azon országnak az alapja, amelyiknek a
népe napról-napra szegényedik, gyengül az ere-
jét felülmúló terhektől, s ha népe egyrészenek
a lelkét a féreg rágja, mert az ország törvényho-
zó és azok végrehajtói megkülönböztetést tesznek
az ország lakossága közt fajuk és nemzetiségük
szerint, avagy mint győzők és legyőzöttek közt.

Holott azt mondják a Krisztus tanításai,
hogy a legyőzöttekkel mindig gyöngédebben
kell bánni, mint a mieinkkel, mert azoknak
kétféle sebet kell kötözgetniök, a testieket és a
lelkieket. És a lelki sebek sokkal fájóbbak,
égetőbbek és veszedelmesebbek, mint a testiek.
Azért mondja azt is a Krisztus tanítása: a le-
győzöttekkel úgy bánjál, mint barátoddal, mert
akkor kétszer hódítottad meg, ha bánásmóddal
baráttá tudod tenni őket.

Barátokká pedig úgy lehet tenni a keserű
ézésű legyőzötteket is, ha olyan törvényeket
hoznak, melyek bölcssek, okosak, az ország
minden ajku és vallásu polgárának az érdekét
egyaránt szolgálják s szabadságát biztosítják.
Aztán gondoskodni kell róla, hogy az így
hozott törvényeket mindenki megismerhesse és
megtarthassa. Mert hogyha azok a hozott tör-
vények jók, jogosak, igazságosak és végrehajtásuk-
nál az egyenlőség és a testvériség elve az irányadó,
akkor a közös életküzdelmünk olyan lesz, amely
küzdelmében nem lesznek sem győzők, sem le-
győzöttek.

Bárdos Péter földmives.

Népszövetség elé készülnek a kolozsvári kiscgazdák

Berki József gazdasági egyleti elnök az újabb kisajátításokról. Az agrárbizottság kárpótlást ígér

— Az Ujság tudósítójától —

Tegnap számunkban már röviden hírt adtunk arról, hogy a kolozsvári kiscgazdák újabb veszély fenyegeti, mert az eddigi kisajátításokat, melyek határtalan elkésredést váltottak ki, újabb kisajátítások fogják követni. Tegnap még nem alakult ki a helyzet, ma azonban már bizonyos, hogy a Békási-ut és a Kövespad-ut közötti 400 holdas területet ki fogják sajátítani és az újabban jelentkezett igényjogosultak között ki fogják osztani. E területen levő földeknek holdanként 80—100.000 lej az ára, a kisajátítási ár pedig négy-öt ezer lejt fog kitenni és így érthető a kolozsvári kiscgazdák elkésredése, akik ugyyszólván utolsó darabka földjüket is elvesztik.

Az Ujság munkatársának alkalma volt ebben a fájdalmas ügyben Berki József kiscgazdával, a Kolozsvári Gazdasági Egylet elnökével beszélgetést folytatni, aki az újabb kisajátítási tervről az alábbi nyilatkozatot adta:

— Dacára az agrárreform rendelkezésének, mely előírja, hogy a kisajátított földeket a kiscgazdáknak kell juttatni, velünk az történt, hogy elvették verejtékkel megszerzett földünket, anélkül, hogy eddig valamit kaptunk volna érte. most újabb azt vették tervbe, hogy a Békási-ut és Kövespad-ut közötti 400 holdas területet is elveszik, ahol a kolozsvári kiscgazdáknak még maradt néhány holdja. Négy-ötezer lejt akarnak adni érte, pedig nyolcvan-száz lejt ér meg holdja. Az elsőfoku agrárbizottságban levő gazdákunk tiltakozott ez ellen az újabb terv ellen s kérte a bizottságot, hogy amennyiben újabb terület kisajátítása lenne szükség, folytassák a Donáth-uton, ahol az államnak hatalmas felhasználatlan területei vannak. Kértük azt is, hogy a Kölesföldön a kisajátítás alól felmentett és nem hivatásszerű gazdák területeit sajátítsák ki. Ezeknek nincs szükségük egy a földre, mint nekünk, hisz mi abból élünk s ezekről látjuk el Kolozsvár fogyasztó közönséget zöldségtermékekkel.

— Sajnos alig van kilátás arra, hogy jogos kérésünket figyelembe vegyék s ezért gazdákunk úgy el vannak keseredve, hogy tragédiák is történhetnek. Nem egy jelentette ki nekem, hogy ki áll a földje sarkára s aki azzal a szándékkal közeledik, hogy elvegye, leüti s azután önmagával fog végezni. Mi a föld emberei vagyunk — mondják — s inkább meghalunk, semhogy a földjeinkről lemondjunk. Egyelőre nem tudjuk, hogy az újabb kisajátítások ellen miképpen védekezzünk, az azonban bizonyos, hogy utolsó csepp vérig harsolni fogunk érte. Ha más mód nem lesz, mi is mint a telepesek, a Népszövetséghez fordulunk panaszunkkal s bizonyosak vagyunk, hogy igaz ügyünk nem fog elveszni.

A kiscgazdák panaszait közöltük Crucin Honoriu táblabíróval, a II. foku agrárbizottság elnökével. Munkatársunknak kijelentette, hogy a kiscgazdák elkésredése nagyrészt indokolatlan, mert hisz az állami rezervákból kárpótlásul megfelelő területet fognak kapni. A kártalanítás eddig csak azért nem történt meg, mert a kiscgazdák felebbezési iratai Bukarestben vannak és amíg vissza nem érkeznek, a kártalanítást nem lehet végrehajtani.

— Megszöktek a jólmenő társaság beltágjai. Szatmári tudósítónk jelenti: Pár hónappal ezelőtt érkeztek Nagybányára Kramler Lajos és Vidor Sándor terménykereskedő, akik csakhamar pozíciót szereztek a város jó kereskedő köreiben és élénk összeköttetésben állottak Szatmár-, Szilágy- és Máramarosmegye terménykereskedőivel. Állandóan hangos életmódot folytattak és gondolkodás nélkül pazarolták a pénzt. Hétfőn azután nyomtalanul eltűntek Szatmárról. Eddig tizenkét feljelentés érkezett ellenük, amelyekből kitűnt, hogy különböző üzletekre mintegy kétfélmillió lej előleget vettek fel. Vidor Sándort menekülése közben Máramarosszigeten sikerült letartóztatni. Visszaszállították a szatmári ügyészség fogházába. A vizsgálat folyik ellene és szökésben levő társa ellen.

A mult visszaadott ifjúságával szívünkben

A székelyudvarhelyi vendiák-találkozó. „Ne nevelj több urat”

— Az Ujság munkatársától —

Bizony réges volt, amikor az udvarhelyi kollégium kebeléből kiszakadtunk. Most megkaptuk a behívót s mintha ez a rettenetes nagy idő egy kinosan hosszú nyult vakáció lett volna csupán, jöttünk vissza jókedvvel. Évtizedek múltán megőszült hajjal, megviselt lélekkel, de felvidulnak az ember gondolatvilágában az életkedvet ájtó emlékek. Jöttünk a vakációról s magunk mögött hagytuk az idegben eltöltött időt, mely az életörömet olyan nagy megfeszítéssel kívánta tőlünk. Ahogy jöttünk a vígan szaladó vonat, elmarad mögöttünk a rengeteg gyötrelme, a megélhetés napszámomunkája, ágyuk kegyetlen bimbólása, haldokló bajtársak halálhőrgése, ájtó ambíciók kiszáradt erdeje, dus reménysek elhervadt vetése, összeomlott erzsztenciák romjainak halmaza. Sok nyomorúság, de némi siker és némi öröm is mindezek között.

A vén kollégiumban

Diák vagyok ismét, ha a vendiákság koradta címen is. Jöttem itt a Botos-utca, fel a kollégiumba s kíváncsian megnéznék az emberek. A többieket is mind. Annak előtte fordítva volt: feszengve jártam itt, szerettem volna, hogy magamra vonjam az egyik másik ablak figyelmét és számba sem vettem. Most én nem érek rá, hogy félrefigyeljek, fülemben zug valahonnan belülről, a szív mélységéből a régi lelkére megfeszült vers: „Gyermek vagyok, gyermek lettem újra.” A kedélyes vén falak között áhítatos csoportok állodogálnak, magamfajta korcsinálta diákok, öregek és fiatalabbak. Megható és örvendő találkozás. Az udvarról a szemek a szobajutókat keresik az emeleti folyosókon: ki, mikor, hol lakott? Backamadarasi Kis Gergely emlékoszlópa ott áll a kisudvar közepén 1843 óta, a vaskerítést megdrótozták körülötte; ha elkezdene úgy ugrálni rajta, mint anak előtte, sok rend ruha hasadna végig. Pedig a homlok redőivel rikító összhangtalanságban pajzán mosoly gyermeki vidámsága ül ki az arcon. Nem a jelennek öregei vagyunk ma, hanem a multnak ifjai. Ezért az érzésért is újból hála és köszönet a kollégiumnak, mely a vitérlaszárnyakat adta, hogy az élet végtelen vizeit járhatunk.

Ima, hit és szomorúság

Hömpölyög anagyudvaron ünnepi ruhás gyülekezetünk. Az új, gyönyörű palota mellett, amit a régi épület fölé építőművészek emeltek. Csodálatos, elmagadtatással bámulja az ember, de ma mégis az érdekel, ez a másik, amelyik lerongyosodott mellette. Bevonulunk a tornacsarnokba. Emlékszünk, amikor építétek és mégis megtápte már ezt is az idő. Milyen óriási nagy csarnok volt ez s mintha összezsugorodott volna azóta. Annyi ismerőssel, rég nem látott barátokkal találkozunk itt pillanatok alatt s a jóleső köszöntésen túl alig beszélgetünk. Elfoglal a merengés, csodálkozás, meglepetés. Különös halk csend uralkodik e gyülekezeten, tízes márciusi ünnepélyek egykori csarnokában.

A praecox-ek harmoniumhangja megszólal és szótart énekelünk. Aztán öreg-öreg bácsi, korához könnyedén, de mégis tüpege és mégis gömnyedten, papi palásttal a hátán, megy fel a pódiumra elhelyezett templomias szónoki fakatedrara. Ő a legöregebb vendiák. Nagyításleletű Menyhart András volt esperes ur, hatvannégy egész esztendeje, hogy érettségizett. Ő mondja az ünnepi imát, minden vendiák könyörgő, áldástkérő imádságát. Ott áll memés élő szimbolumként az ünnepélynek s amíg meg nem szólal, a jelenet hatása alatt addig is elzárkózva néznek az emberek. Imája könnyeket fakaszt. Bíró Sándor paptanár mond mélyesen megfontolt beszédet, prédikációk a nehéz helyzetben esiggedéstől megóvó hitnek erejéről. A kollégium előjárósága nevében Gyárfás Pál üdvözlő az összesereglett volt tanítványokat s leírja az intézet szomorú helyzetét. Beteg, nagybeteg az ősi iskola, amely mindig sokkal súlyosabb körülmények között tartotta fenn hivatásszerű életét, mint a többi kollégium, de most a betegnek nincsen orvosa. Gönczy Lajos volt igazgató rendkívül okos beszédben izmeltette a kollégium multbeli hivatását. Szabó András mostani igazgató a segítő akciók szükségét mutatta be. Szakács Péter a legöregebb vendiákok nevében üdvözölte a kollégium előjáróit és megemlékezett a régi nagy nevű előjárókról. Jodál Gábor dr. arra hívta fel a vendiákok figyelmét, hogy a segítő akciókban való részvétellel kell a hálát leróni.

Aztán a vendiákok konferenciája következett, amelyen a kollégium jövőjéről tanácskoztak.

A bankett után a régi kollégiumkertben torna-vizsga és tornaünnepély volt. A város főutcáján vendiákok vonultak át a Küküllőhid felé s aztán tornakertbe, ahol a református és római katolikus gimnáziumok együttes vizsgát tartottak, jelölt a csodálatosan példás felekezeti barátság.

Római vendiákok üdvözlője

Az ünnepségekre a kollégiumban végzett római előkelőségek is elküldötték üdvözlőlevelüket.

Miksa Pompeius dr., a kolozsvári táblai tanácselnök így ír:

— „A székelyudvarhelyi nagymultú és tradíciójú ref. kollégium falai között sendültem fel, ott töltvén a fiatalkor legszebb éveit és ott szedegetvén — a költészei szerint — az egész életre szóló felejthetetlen szép emlékeimet. Ez emlékek felújítását óhózza e látközlő és vendiákestély, ami a tovarohanó idő terheküzdőmei és sok csapásai között vergődő életvándornak egy kis oázist jelent a végtelen sivatagban. Hála és ismét csak hála az, amit a székelyudvarhelyi ref. Alma Mater és ennek tudós tanári kara írásmindenha érkezik!”

Grigore Paltineanu dr., Háromszék megye alprefektusa írja:

— „Szívvel kívánom, hogy az igazgató ur, régi professzoraink és a tanári testület többi tagjai: hazánk boldogítására és Alma Materünk felviráztatására kifejtett fáradozását — a vén és fiatal diákgenerációk öröme — teljes siker koronázza.”

Az estély

Este a színházterem nem bírta befogadni a közönséget. A kollégium dalkarának éneke után Berdek Elek mint vendiák jelent meg a színpadon. Többi társ, megható ünnepélyes fogadta. Beszélt és minden szava mélyen vésődött bele a szívekbe. Gyönyörűen, igaz őszinte lélekből megírt előadása magáragadta a lelkeket. (Előadását az Ujság vasárnapján közölni fogja.) De programot is adott amilyenek kelle lennie az új idők régi kollégiumának s e program első pontja: „ne nevelj több urat!” Felpirozta a hallgatóságot, amely teljes lélekből ünnepelt a kollégium nagy fiát, a magyar gyermek nagapóját, a magyar felnőt mintaképét.

Szabó Gizzi művészi hegedűjátékát Tompa László zongoraművész kísérette. Aztán Palló Imre, budapest magyar királyi opera ünnepelt énekes, lent meg a színpadon s Jodál Gáborné zongorakomoly mellett a Bajazzókból és a Faustból énekelt, ma eredeti székely nótákat adott elő. Különösen hatásos volt annak, amelynek tartalma az, hogy a keresztúri vásáron vett piros szivet nem adja oda a nyoknak, hanem az édes anyjának, mert ő mind csallatkozás nélkül szeret. Fent egy sarokpályaharcsnyás székely emberek között zokogni kezd egy fekete ruhás, fejkendő öreg székely asszony. Palló Imre édesanyja.

Sebesi Samu nagyszerű előadásban, csattanó monddal adta elő vonzó éndekességgel megírt visszaemlékezéseit. (Az Ujság szintén közölni fogja.) udvarhelyi híres Székely Dalegylet énekkara zárt be a műsort.

Mindezek után a színházteremben a diákbálok visszaemlékeztető tánc következett. És a többi teremben a barátkozás, ölekezés a régi iskolatársakkal. Rengeteg emlék elevenedett fel, sok vidám történet. Aztán megint elbucszunk s ki tudja, mikor lesz vége ennek az újabb komoly vakációnak. Ki tudja, mi sors vár ezalatt a memés intézetre.

Nem tagadom, sokszor könnyeztünk ezen a pon, pedig milyen jóleső öröm volt a viszontlátás.

Zágoni István

— Felvétel tanítónőképzőbe. A sz. Ferenc-rend nővérek vezetése alatt álló nagyszebeni róm. kat. tanítónőképzőbe felvételért f. évi június hó végéig lehet folyamodni. A folyamodványhoz: születési anyakönyvi kivonat, mult évi iskolai bizonyítvány és orvosi bizonyítvány csatolandó. Bennlakási havidíj 380 lei és havonta 12 kg. liszt. Az első évfolyam van 8 ingyenes és 8 földias bennlakási hely. Ezelpályázhatnak azok, akik igazán rászorultak, de a készüktől szegénységükről és a családtagokról érteztést kell a kéréshez csatolni. Van az intézetben polgári és négy évfolyamu felsőkereskedelmi iskola is. Az intézet rendkívüli előnye, hogy a növendékgyakorlatilag könnyen elsajátíthatják a német nyelvet. Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

Elfogadták a közigazgatási javaslatot

Percenként négy törvényszakaszt szavaztatnak meg a liberálisokkal. Egyre gorombább a kormány és az ellenzék közötti harc. A belpolitika eseményei

(Bukarest.) A kormány táviratilag Bukarestbe rendelte az összes liberális képviselőket. A sürős berendelés oka az, hogy a kormány, tekintettel az idő rövidségére, még ma meg akarja szavaztatni a közigazgatási reform összes hátralévő szakaszait és holnap harmadszori olvasásban végrehajtani is kívánja a javaslatot. A „Lupta” jelentése szerint az egyesült ellenzék az utolsó szakaszra készül. Megindított harcuk befejezését a királytól várják, aki előtt még a hét folyamán megjelennének azok, akiket a tegnapi ellenzéki konferencián együttes akaratukkal kijelöltek a célra.

A mostani parlamenti ülésszaknak előrelátásilag még tíz napja van hátra. Ezalatt az idő kellene megcsinálni a kormánynak azokat a törvényeket, amelyeknek elkészítését különösen szűkszavú ellenzék erőteljes támadásai szorosan megakadályozták. Bratianu tudja is, hogy a rendelkezésre álló idő kevés és azt is sejtí, hogy az őszi törvényhozásig változhatnak még a viszonyok, mert az egyszerűen tért már vissza kedvenc tervéhez, a nyári folyamatra rendkívüli ülésszakot hívva össze. Az uralkodó azonban szeret itthon tartózkodni a törvényhozások ideje alatt. Megronthozza egészsége viszont kívánja a pihenést s így a nyári ülésszakra tervezett utját sem halaszthatja el. A bukott meg Bratianunak a nyári ülésszakra vonatkozó terve és emiatt kellett a közigazgatási törvény tárgyalását erőszakoltan megbeszéléshez juttatni. Ezért alkalmazták még be sem terjesztett szeszörvényjavaslat négy paragrafusát, ezért készítették elő meglepetésszerűen a választási javaslatot és — bár Anghelulescu már egyszer visszavonta — ezért terjesztik mégis parlament elé a magánoktatásról szóló javaslatot.

A kormány sietsége azonban a jelek szerint sok eredményt ígér. Megbénítja az eredményes tárgyalásokat nemcsak a zellenzék obstrukciója, hanem az egymás tekintélyének kisebbsítő célzó folytonos csaták. A Stere ügy újabb válságokat vet s nemrégiben a kormányhoz egyik országgyűlési közelálló férfi jelentette ki, hogy Stere a miniszterelnökül tartja. Pár nappal ezelőtt parlamenti ülésen vetődött fel a király megkoronázásának ügye s a kormány most ebből is tökéletlenül támaszkodik a nemzeti párt akkori megalapításának felmentésével.

Marzescu a szombat délutáni parlamenti ülésen, ismételtén azzal vádolta meg a nemzeti pártot, hogy dinasztia ellenes és nem ismeri el a királyi koronázást. Az elvetett magból aztán terebélyes fejlődött ki. Popovici Mihály ismert nemzeti párti vezér ma szenzációs nyilatkozatot tett közzé a napokban.

Eszerint Averescu miniszterelnöksége idején szólt arról, hogy az Averescu kormány végrehajtja a koronázást. Ekkor az ellenzéken levő liberálisok kerestek érintkezést a nemzeti párttal, hogy birták rá nemcsak arra, hogy ne vegyen részt a koronázási ünnepségeken, hanem arra is, hogy uralkodónál is emeljék fel az ellen tiltakozó hangját. Most pedig — mondja Popovici — a liberálisok jönnek ezekkel a vádakkal. Ebből is látszik, hogy a kormány félredob minden lelkiismereti kérdést és úgy akarja uralmon tartani magát.

Baj van a progresszistákkal is

A parlamenti életen kívülálló politikai viták középpontjában különben Bratianu Jonel bacui beszéde áll, amelyen tegnapi számunkban ismertettünk. A beszéd erős kitételei és sértő tendenciája az ellenzéki pártok felháborodását váltotta ki. Bratianu néhány megjegyzést még a Marghi-manistákra is megkockáztatott, amiből messze-átó következtetéseket vonnak le politikai körök. Komolyan számolnak azzal, hogy az Averescu kormánya belépett progresszisták szigorúan fogják megkövetelni a fuziót kimondó irások egyezményez. Ha ez csakugyan megtörténik, akkor nagyon könnyen megszakadhat az a barátságos viszony, ami a liberálisok és az Averescu párt között jelenleg fennáll.

Van azonban a bacui beszédnek humoros oldala is. A miniszterelnök Isten segítségét kérte a liberális párt további kormányzásához. Az ellenzéki lapok erre azt írják, hogy a liberálisok öregségükre vallásos örületbe estek. Így volt már az öreg Bratianunál is.

„Házaszályörző kutyák”

A kamara délelőtti ülésén megállapította az ellenzék, hogy a ház határozatképtelen s ezért követelik a házaszályok alkalmazását. Bratianu

Vintila erre felelő kiáltja, hogy amit csinálnak, az obstrukció. A közbeiktatásra Jorga adja meg a választ.

— Bratianu Jonel azt mondotta rólunk, hogy kutyák vagyunk. Nos, igen! Mi a házaszályok örök kutyái vagyunk és nem a törvénytelenység bestiai.

Az ellenzék erre hangos lármával követeli a névszerűt szavazást annak megállapítására, hogy tényleg határozatképtelen-e a Ház? Kérését azonban nem veszik figyelembe és az elnök Gradisteanunak adja meg a szót. Gradisteanu foglalkozik Marzescu azon kijelentésével, hogy a nemzeti pártban fanarióták foglalnak helyet.

Marzescu válaszol és kijelenti, hogy akart senkit sem megsérteni, csupán a volt takistákra tette ezt a megjegyzést.

Popovici kritikája

Napirenden a Banca Nationala privilégiumának meghosszabbításáról szóló javaslatot tárgyalják. Popovici Mihály kritizálja a javaslatot.

— A Banca Nationalara — mondja — mindenki undorral gondol az országban, mert az nem a zország, hanem a liberális érdekeket szolgálja. Az ország ipara és kereskedelme hanyatlóban van. Különösen vonatkozik ez Erdélyre, ahol a középosztály nem tudott semmiféle reális támogatást kieszközölni a Banca Nationalától.

Azután Bratianu pénzügyi politikáját bírálja. Ennek jellemzésére felemlíti hogy az olasz királyi udvar kapuit elzárták uralkodónk előtt, mert nem fizették ki Olaszországban fennálló adóságainkat. A lej elértéktelenedése elidegenítette a külföldi tőkét. A költségvetésben feltüntetett egyensúly, amellyel Bratianu Vintila annyiszor dicsekszik, teljesen fiktív.

Popovici beszéde után az ellenzék kiforszozza a határozatképtelenség megállapítását s ezzel az ülés véget ért.

Öt perc alatt újabb husz szakasz

A kamara ma délutáni ülését Joanitzescu interpellációja vezeti be, mellyel a Manolescu Strunga és a Codrea elleni ügyet teszi szóvá. Joanitzescu elmondja, hogy a bírót, aki Manolescu Strungát elítélte 50.000 lei pénzbüntetésre és egy hónapi elzárásra az igazságügyminiszter Babadacha helyeztette át büntetésből. Codrust letar-

ÜZLETÁTÉPÍTÉS ÉS
TULHALMOZOTT RAKTÁR MIATT
AZ ÖSSZES ÁRUK GYÁRI
ÁRRON, GYAPJUÁRUK
GYÁRI ÁRON ALULIS
Á R U S I T T A T N A K

BLATT

k ö t ö t t - s z ö v ö t t á r u h á z b a n
CLUJ-KOLOZSVÁR, FŐTÉR 13. SZ.

tóztatták, de Pan Halipa támadóját, Popescu hadnagyot nem. Felszólítja Marzescu igazságügyminisztert, hogy 3 napon belül adjon ezekre vonatkozólag kimerítő választ.

Marzescu kijelenti, hogy a bíróság ítélezéseit a kamarának nem áll jogában felülbírálni, ere csak a legfőbb semmitőszék hivatott. Egyébként nem igaz az, hogy valakit is büntetésből áthelyezett volna. Az igazságügyi személyzetnek nem volt semmi panasza az ő minisztersége alatt.

Georghescu Tulcea kérde a kormányt, milyen intézkedést tett Manolescu ellen, amiért romlott halat szállított a Ferehide bankettre. (Manolescu tudvalevőleg a Frigul halkereskedelmi részvénytársaságnak a vezérigazgatója). Az egész ellenzék kacag.

Áttérnek a napirendre és a közigazgatási javaslatot tárgyalják. Leonte Moldoveanu előadó felolvassa az egyes szakaszokat és a többség kézfelemeléssel szavazza meg azokat. Az ellenzék gúnyosan mondja: korusban: Le, fel, le, fel. Ezt olyan nagy zajban csinálják, hogy a többség nem is tudja milyen szakaszt tárgyalnak.

Madgearu szerint a házaszályok értelmében nem szabad kézfelemeléssel szavazni.

Leonte Moldoveanu kimutatja hogy a házaszályok 96. paragrafusa értelmében igenis szabad. A többség kiabálja Madgearu felé: Hiszen azt mondták, hogy nem vesznek részt a közigazgatási javaslat tárgyalásánál, most miért vannak itt? Madgearu: Csak fel akarjuk hívni a figyelmüket arra, hogy 5 perc alatt 20 szakaszt szavaznak meg az urak. (Az ülés folyik).

Elfogadták a közigazgatási javaslatot

Félhétkor befejezik a közigazgatási javaslat részletes vitáját. Így részletekben a kamara elfogadta a javaslatot. Az elnök javasolja, hogy erjen véget a délutáni ülésnek.

D. R. Joanitzescu: Zárjuk be az ülést a gyász jelétül, mert eltemették a javaslatot a polgári szabadságot.

Az éjjeli ülésen elfogadják a Banca Nationala javaslatát is.

A többség nem tesz semmiféle pótdöntvényt, csak hogy a javaslatot keresztülvitessék.

Világkonferenciát hívnak össze a gázháboru ellen

Az Egyesült-Államok képviselőjének szenzációs nyilatkozata a fegyverkereskedelmi konferencián

(Genf.) A fegyverkereskedelmi konferencia általános bizottságának júniusi 5-i ülésén Purton, az Egyesült Államok delegációjának vezetője fontos kijelentést tett. A bizottság éppen a jogi és katonai szakértőknek a gázháborúról szóló jelentését tárgyalta, amelynek eredményeképpen az alábbi határozatot fogadta el.

— A konferencia kijelenti, hogy a kémiai és bakteriológiai háborút a civilizált világ közvéleménye teljes joggal ítéli el, és így a konferencia egy olyan értelmű megegyezést óhajt létesíteni, amelynek értelmében a Népszövetség tanácsa megkapja a jogot arra, hogy a kémiai és bakteriológiai hadiszerek alkalmazását megtilthassa. A konferencia azon a véleményen van, hogy a nevezett hadiszerek kivételének tilalma gyakorlatilag keresztül vihetetlen és így csak egy, általános nemzetközi megegyezésnek lehet eredménye. Kifejezi azt a kívánságát, hogy az összes államok minél előbb megkössék ezt a szerződést.

Purton amerikai delegátus azt ajánlotta a bizottságnak, hogy ne elégedjen meg ezzel a határozattal, hanem az 1922. évi washingtoni konferencia határozatainak 5. szakasza alapján egy olyan megegyezés létrehozására törekedjék, amely a gázháborút teljesen megtiltja és amely határozatot lényegileg 1922-ben Anglia, Franciaország, Olaszország, Japán és az Egyesült Államok már el is fogadták.

Ha egy ilyen megegyezés létesülése jelenleg nem várható, akkor az amerikai kormány nevében a következő nyilatkozatot teszi:

„Az Egyesült Államok elnöke szerencsésnek érezné magát, ha az érdekelt államok a gázháboru tilalmára vonatkozó meghívását elfogadnák. A konferencia időpontjának meghatározását az illető államokra bizza.”

Végül Purton reámutatott arra, hogy az utolsó, Santiagóban megtartott panamerikai konferencián csaknem az összes amerikai államok elfogadták egy ilyen értelmű megállapodást.

Anglia és Franciaország megállapodtak a német válaszcjegyzék szövegében

Minden kísérletet a versaillesi határok megbontására: casus bellinek minősítenek

(Genf.) Chamberlain ma átadta Briandnak Anglia legújabb válaszát a biztonsági kérdésre vonatkozólag. A válasz igen kedvező hatást gyakorolt a francia delegációra, mert végleges megegyezést jelent a két ország között a Németországnak adandó válaszkérdésében. A jegyzék megszövegezése rövidesen megtörténik.

Az elvi megállapodás szerint Anglia, Franciaország és Belgium formális megegyezést kötnek, mely szerint Nagybritannia garantálja a versaillesi békeszerződésben megállapított rajnai határokat és ezeknek Németország részéről történt bármely megsértését casus bellinek tekinteni és összes szárazföldi, légi és tengerészeti haderejét rendelkezésre bocsátani. Németország keleti határaitra vonatkozólag Anglia határozottan kijelenti, hogy hű marad a versaillesi békefel-

tételekhez és Lengyelország, valamint Csehszlovákia határait a népszövetségi paktum védelme alá helyezi a melyhez Anglia is csatlakozott. Anglia szabadkezet enged Franciaországnak, hogy a Népszövetség keretében kötött szövetséggel is biztosítsa Németország keleti határainak érintetlenségét. Ha Franciaország keleti szövetségeseit támadás érné, Franciaországnak joga van a rajnai zónát hadműveleti terepül felhasználni a megtámadott szövetségeseinek védelmére. Németország csak akkor vehető fel a Népszövetségbe, ha aláírta a fenti feltételek szerint megszövegezett biztonsági szerződést.

Briand ezek alapján abban a helyzetben van, hogy közölje Franciaország válaszát a német garanciapaktumos javaslatra.

Kettős szerelmi tragédia Aradon

A megunt lány agyonlőtte szerelmét, azután önmagát

— Az Ujság tudósítójától —

(Arad.) Tegnap délelőtt 10 órakor megrendítő gyilkosság és öngyilkosság játszódott le Aradon. Knetics Károly-utcában lakott már több éve Bacsilla Árpád harmincnégy éves volt osztrák-magyar főhadnagy, aki tisztí kardbojtinga letétele után Fisan János aradi földbirtokos aradmegyei földbirtokán volt felügyelő. A dalias természetű volt katonatiszt ezelőtt három évvel megismerkedett Barát Olga ismert aradi urleánnyal. A fiatalok között csakhamar szerelmi viszony fejlődött, úgy hogy az utóbbi időben már együtt is éltek a leány nagyanyjának lakásán. Annak, hogy törvényes házasságot is köthessenek, az volt az akadály, hogy Bacsilla még nem vált el első feleségétől. Ez volt talán oka a mostani tragédiának is.

Az első időben a legnagyobb egyetértésben éltek, az utóbbi időben azonban hidegülni kezdett közöttük a viszony. A férfi napokon át kimaradt hazulról, és Barát Olga nemsokára tudomást szerzett arról, hogy Bacsillának barátnői vannak, akiknél eltölti töle elrabolt idejét. Az önzetlen szerelmében megbántott nőt ez nagyon elkeserítette. Amikor a hűtlen férfi nagyritkán hazatért, Barát Olga mindig heves féltékenységi jeleneteket rogtönzött.

A tragédia azonban már elindult feléjük. Bacsilla nem tudott uralkodni magán s legutóbb napokig nem tartózkodott otthon. Az elfelejtett nő kutatni kezdett otthon s kedvese egyik ruhájának zsebében egy levelet kapott, amelyben egy nő találkára hívja szerelmét.

Reggel tíz órakor vetődött haza a férfi, akit megint csak heves szemrehányások fogadtak. Erre haragosan kijelentette, hogy már régebben szándéka felbontani a megunt viszonyt. Barát Olga elkeseredetten csomagolni kezdett, majd elvakultan az elkeseredéstől hirtelen elhatározással lekapta a falról az ott függő vadászfegyvert és kétszer a neki háttal álló férfitra lőtt, aki súlyosan találya rogyott össze. Azután saját homlokához szorította a fegyvert és agyonlőtte magát. A golyó teljesen szétrocskolt a szerencsétlen nő fejét.

Bacsillában még volt némi élet amikor be szállították a kórházba. Fél óra múlva azonban ő is kiszorult. A rendőrség a tények megállapítása után megadta az engedélyt arra, hogy a holttesteket boncolás nélkül temessék el. A megrendítő tragédia hősei közös sirban fognak örökre megbékéltlen pihenni.

Akikkel a sors a bölcsőtől kezdve játszik

Szabó Dezső „öngyilkossága”. „Viszontlátásra júniusban!” Látogatás özv. Szabó Józsefnénél

— Az Ujság tudósítójától —

(Kolozsvár.) Pityókaköves kis udvar. A kapu mellett jobbra miniatűr kertecske, fakerítéssel és fajtával. Az udvar közepén csorog a vízvezeték s egy közepkörü nő kannát tart alája. Süt anap.

— Menjen csak beljebb, lelkem: én is jövők azonnal...

Ha nme volnánk a Holdvilág-utcában, azt hinném, falun vagyok. Valahol Székelyországban. De Szabó Erzsébet, Dezső huga már víz is lefele a lakásba.

Piros a nagymama arca

Egy pirinyó kis konyha és még apróbb szobácska, mindenütt szongos asszonykezek nyoma. Az ajtóval szemben, a kism uskátis ablakok mellett ül egy feltűnően szép öreg székely asszony, Szabó Józsefné, a négy Szabó testvér anyja. Nyolcvanhat é v terhe, szenvedése alig látszik rajta: szeme frissen és élénken ragyog fel, kedvesen bólint s nyugalmas arcán gyengye pir: de az öreg karosszékéből már nem tud felkelni s alig hallja a beszédet. Pedig az elveszett fiuról, Dezsőről van szó, akinek a hír rég messzi szárnyra kapta nevét s kinek öngyilkosságáról állhírek keletkeztek utra mindenütt, ahol nem ismerik az elpusztíthatatlanul egészséges, hancos, jó Szabó Dezsőt.

— Engemet asors keze a bölcsőtől kezdve sújt s úgy látszik, egyhamar nem is fejezi be munkáját — mondja Szabó Erzsébet — s ugylátszik akadnak még olyanok, akik a sorsnak még segíteni is akarnak ebben. Hogy én milyen napokat éltem át, a hír bizonytalanságban, azt csak a jó Isten tudja...

A nagymama szeméi hol reám, hol leányára vetődnek. Fülei gyengék, de a lelke itt csügg a szájunkon.

— Dezső izent? — kéri gyenge hangon. Mosolyogva várja a várvavárt választ. Mert ebben a kis lakásban, a két nővel együtt itt él állandóan Dezső is. Pedig Dezső csak annyit küldött anyjának Szegedről: *Kezeit csókolja dolgozó fia, Dezső*. — egy egyszerű levelezőlapon. Az élettel helyenként nehéz harcot birkózó hugának semmit, egy zót se. Szabó Erzsébet az öngyilkosság hírére a lelkét is szinte kiszaladta, míg végre megjött Szegedről az alábbi levél:

„Kedves Erzsébet néné!”

... sietek válaszolni, hogy tökéletesen megnyugtasam Erzsébet nénéket. Az öngyilkossági kísérlet híre teljesen légből kapott hazugság. Dezső bátyám erngeteget dolgozik s így pár napig nem látták: innen indult annak idején a kombináció. Mikor aztán egy újságírózt elmondotta neki, *magára mutatva kacagva mondotta*, (nagyszerűen néz ki): — „Hát így néz ki egy öngyilkos?” — Hogy mennyire teljesen makkegyszerű, azt Rezikék is bizonyíthatják, akikkel együtt magyszerűen mulatott... Két könyvén is dolgozik egyszerre s azt hiszem, *semmi sem áll őtöve távolabb, mint az ilyen ostobaság*. Hogy a lapok olyan gyorsan beugrottak, az egyszerű szenzációhajhászás. Ha az Ujságtól valakivel találkozok, kedves Erzsébet néné, jó lenne ezt a szármarságot megcáfolni. Nyugodjanak meg tehát teljesen, kedves jó Erzsébet néné...”

— Mintha bizony nem lenne egyéb bajom — tüzi

hozzá Szabó Erzsébet anyar mosolyát, — még egy is bajostodjék az ember. Itt van szegény anyám magatehetetlen; nővérem Irén városról-városra vándorol... Szeretne hazajönni, de miből tartam? Abb az alig hánomezer lejből, a télkabátomra még tenes összeget vonak le havonként? És utóvég is itt a tél: honnan, miből kérték fát?

Az elsodort fiu haza jön?

— Mi hír van Dezsőről? Nem kaptak vala levelet töle?

— Semmit, de semmit. A nővérem írja Budapestről, hogy Budapesten él, írja a „Megered eső” című regényét. Felolvasásokat tart, abb él. Haj, pedig de sok pénzt elköltött külföldön.

Bizony Dezső már jó ideje írja a „Megered az eső”-t. Közben megbukott az Élet és Irodalom című lapja is, sajtópör is lovaglott ellene, eluszo a rendkívül értékes könyvtára is, hogy megjáts hassa vele Coriolán-utját Olaszországtól Páris át Szegedig. Midőn azonban Szegden a kolozvári Polgári Dalkör énekelt, Szabó Dezső ut tószót mondott a magyarságra s főleg az erd lyiekre, miközben megemlítette, hogy hál’ Isten nek „jól érezzük mindnyájan magunkat, me nem jött el a polgármester”.

— Mit hallott arról, hogy Dezső hazakészül? Ide jön Kolozsvárra, amint Rezik karmester urna mondtotta, júniusban. Nem hiszem, hogy hogy a tóságok akadályokat gördítenének eléje, hiszen n dőn a sziguranmcan jártam az öngyilkosság ügy ben, mindenki úgy beszélt, hogy „ő, a Szabó Dezső huga, ... hogyne kérem”... Én most már szilárd elhatároztam, hogy ha le nem jön, — felutazom hozzá, Budapestre. Csakhogy persze, a pénz...

— No de miért olyan mindenképpen?

Szabó Erzsébet gesztusa famatkus akarattárol nuskodik. Csak, Mert így látja jónak; így kell lenni. Mert 2750 ej fizetése van, mert itt a tél s a nag asszony megfagy az apróka szobában. Mert vala az a ktenni kell, ha torkunkat összeszorítja a mélt lanságok keserősége s a hiába-küzdés kifulladás.

A nagymama csendesken, öregesen, szép mosolyog. Boldog szegény, mert mindezt nem ha hatja. Szabó Erzsébet ölébe hullatott kézzel mere maga elé s a főtéri Szent Mihály templom tornyáb delet harangoznak az új harangok. Jakab Gé

Ítélet a kommunista-pörben

(Bukarest.) A kommunista perben ma este 10 órakor hirdették ki az ítéletet. A védelem kéri, hogy az erdélyi vádlottakat az erdélyi törvények alapján ítéljék el. A bíróság visszautasítja. Máfélőrás tanácskozás után hozza a bíróság a következő ítéletet: F mentették: Christescut, Curceanu, Spitz, Feké, Szakács József, Csaba, Goldberg, Andrei, Bol Frasin, Klein, Gombos vádlottakat. Öt évi kénysz munkára ítélték: Bukás Károlyt. Három évre M Dudást és Eckermann Izsákot. Két évre Ivanutz Mariant. Egy évre és 11.000 lei pénzbírásgára: L dor Lázár, Ferencz László, Grün Béla, Kiss Márk Seeman Lajos, Bürger József, Jakab Lajos, Weiszt Klein Jánost vádlottakat.

Hat hónapi fogház büntetést kaptak: Szabó és Szabó László.

Három hónapi fogházra: Nagöy János, Szele B ke, György Sándor és Wildberger vádlottakat, in c tnumatiam tíz évi kényszermunkára ítélték Buja zsefet, Boris Stefant és Köblös volt képviselőt. A eltűnt vádlott ügyében csak megjelenésük után h nak ítéletet.

Az elítélt vádlottak fellebeztek

— A Continental vaskereskedelmi vállalat főn változása. Egyik helybeli közgazdasági lap a Continental vaskereskedelmi társaság Kern és Tsa, kolozvári fiókjánál beállott főnökváltozással kapcsolasan a társaság nagyarányú leépítési akciójáról em kezik meg. Megbízható helyről szerzett információ szerint a Continental Kern és Tsa-nál semmine leépítésről nincs szó, sőt ellenkezőleg a vállalat erői bevonásával összeköttetéseit szélesíteni szándékozik. A kolozsvári fiók vezetőségében beállott változás pusztán személyi vonatkozású és a vállalat retéből kivált Seeman Imre távozásával megüresed cégvezetői tisztséget a budapesti fióknál tizenöt es működő Neuman Gézával töltötték be, aki épp elsődrendű szakember hírében áll, mint előde. Continental Vaskereskedelmi társaság egyike Köz europa legimpozánsabb vállalatának; az Egyes Csehszlovák Vasművek, a Rotschild-koncern krlása; — maga az Eisenwerke Witkovitz egyedül 5 ezer munkást foglalkoztat. — A főház Prágában van, Európa összes államaiban vannak fiókjai, Románban, több városban: Bukarest, Csernovitz, Temes és Kolozsváron.

UJSÁG

Karriereket tört ketté Bulgáriában egy szép orosz kalandornő

Akasztófára juttat egy tekintélyes ügyészt. Az attasét elcsapták miatta

(Belgrád.) A szófiai merénylet alkalmából letartóztatott kommunisták között van az ismert bolgár ügyész, Georgi Georgiew is, aki egy bolsevista kémnek lett az áldozata. Ez a kémnő vezető szerepet játszott a bolgár kommunista mozgalomban. Fiatal, elegáns, csodaszép orosz nő, akinek sikerült elhitetni az egész fővárossal, hogy ő Alexandra Elizabeta hercegnő és rokonságban áll a cári családdal. Sirva panaszkodott, hogy a bolsevisták egész családját kiirtották és kirabolták s csak pusztán életét tudta megmenteni irtózatosszenvedések árán. A szép leánynak így sikerült a legelőkelőbb körökbe bejutni. Az arisztokrácia ifjai, köztük sok diplomata, tüzesen csapta a szelet a „hercegnőnek”, aki mindenkiel egyformán kokettált és egyformán kihasználta őket. Itt-ott sikerült néhány diszkrét információt, titkot is megszereznie, amit aztán gyorsan továbbított az orosz kormánynak.

Egy fiatal attasé halálosan beleszeretett a „hercegnőbe”. Fölajánlotta szívét, kezét. A szép hercegnő boldogan pirulva egyezett bele és — kitűzték az esküvő napját. A vőlegény szülei természetesen szerették volna jövődö menyüket megismerni. Vőlegény és menyasszony erre elutaztak egyik szomszédos állam fővárosába, ahol a vőlegény szülei éltek. Alig érkezett meg a diplomata, már otthon várta is a követség távirata, hogy több fontos okmány, amely őrzésére volt bízva, — eltűnt. A diplomatát egyidejűleg felfüggesztették. Nem volt nehéz kideríteni, hogy a lopást menyasszonya inszenálta.

Természetesen az esküvőnek és a fiatal diplomata karrierjének ezzel végeszakadt.

A szép orosz nő mihelyt észrevette, hogy ég a föld lábai alatt, Bécsbe menekült. Mivel itt se volt tulságos biztonságban, Párisba, majd Berlinbe költözött. A szenzáció elmult, mire egy napon újra feltűnt Szófiában. Az újabb áldozat így lett Georgi Georgiew államügyész, a nemzeti liberális párt tagja. A viszony mind melegebbé vált közöttük. Az álhercegnő rávette az ügyészt, hogy lépjen be a kommunista pártba. Georgiew nem tudott ellenállani a szenvedélynek és vakon fogadta meg a nő minden szavát. A hercegnő rendelkezéseire érzékenyebben lépett a kommunista internacionáléval és késznek nyilatkozott, hogy havi tizenötezer levaért megkezdje Bulgáriában a szovjetpropagandát.

Mikor elérkezett a bolgár kommunistákra a kritikus, ismeretes helyzet, az álhercegnő Bécsbe költözött. Georgiew elkísérte a szép kalandornőt és egyideig együtt laktak. Georgiew később visszatért Szófiába, ahol letartóztatották... Most halál vár rá... Kihallgatásakor kijelentette, hogy nem bánja, ami történt, tudja, hogy a nő a kommunista internacionálé ágense, mindenről pontosan volt informálva, de nem tudott az asszony nélkül élni, akinek a keze között akaratnélküli eszköz volt. Hogy a hercegnővel mi történt, merre van, nem lehet tudni. Szófiában óriási feltűnést keltett az egykor oly nagy tekintéllyel bíró ügyész esete és remélik, hogy a kormány enyhítő körülménynek fogja beszámítani elvakult, halálos szerelmét.

— A szatmári autóbaleset egyik sérültje felgyógyul. Szatmári tudósítónk jelenti: A Nasici Rt. igazgatójával, Fried Sándorral történt autóbaleset részleteit máig sem sikerült pontosan megállapítani. Fried ismerősei azt állítják, hogy ő maga volt az oka a katasztrófának, mivel soffitörjét állandóan a minél gyorsabb hajtásra ösztökölte. A szerencsétlenség alkalmával is kilencven kilométeres sebességgel haladt az autó. Soffitörje többször figyelmeztette az igazgatót, hogy a gyors hajtásból szerencsétlenség fog származni. Fried igazgató különben már túl van a veszélyen, felépülése csak idő kérdése.

— Morar Teofil is kihallgatják a Csordás-pörben. Nagyvárad tudósítónk jelenti: A belényesi gyilkosság tegnapi tárgyalásán csak jelentéktelen tanuvallomások szerepeltek. Stomatopol dr. védőügyvéd kérte Morar Teofil dr.-nak, az ismert sportembernek a kihallgatását, mire az ügyész Morar dr. feleségének kihallgatását is kérte. A mai tárgyalásra is csak kisebb jelentőségi tanuvallomások vannak tervbe véve.

— A marosvásárselyi újságírók estélye. Az Erdélyi és Bánati Kisebbségi Újságírószervezet marosvásárselyi csoportja folyó hó 13-án a színház termében Borbély Lili színésznő közreműködésével műsoros estélyt rendez.

— Bulgáriában nem pihen a hóhér. Szófiából táviratozzák: A bolgár király a pokolgépes merénylet rejtegetőjének Legeroe Nicolova asszony francia nyelvmesternőnek halálbüntetést életfogytiglani fegyházra változtatta át a francia követ közbenjárására. A városban nagy az elégedetlenség az ítélet megváltoztatása miatt. A többi halálraítéltek közül a napokban ötön fogják a halálos ítéletet végrehajtani.

— Ha a cég gyakran költözködik. Budapestről táviratozzák: A rendőrség ma letartóztatott két, Budapest körében nagy szerepet vivő textilkereskedőt, Brüll Gézát és Pallos Sándort. Már régebben feltűnt az, hogy a társaság állandóan költözködött. A gyanu nem is volt alaptalan, amennyiben a cég a közelmúltban több mint egy negyed milliárd magyar korona értékű textilárut rendelt, azonban fizetési kötelezettségek alól a legkülönbözőbb ürügyekkel állandóan kibújt. Most aztán feljelentés érkezett ellenük a budapesti rendőrségre, amely ennek alapján letartóztatta a kereskedőket.

— Az Újság nagyvárad kiadóhivatala: „Ardeal” ügynökség, Uri-utca, Főposta mellett. Előfizetéseket, hirdetéseket felvesz, reklamációkat elintézt.

A kormány hivatalosan cáfolja a konkordátumtárgyalások megszakításának hírért. Bukarestből jelentik: A kormány hivatalos cáfolatot tett közzé azon hírekre vonatkozólag, hogy a Vatikánban a konkordátumtárgyalások megszakadtak. A tárgyalások nemcsak hogy nem szakadtak meg, hanem befejezésük felé közelednek.

— Áthelyezés. Zeich Gilbert, a kolozsvári minoritarend házfőnökét hasonló minőségben Marosvásárhelyre helyezték át.

— A kolozsvári Rádió Club megkezdte működését. Tegnap délután a kereskedelmi és iparkamara tanástermében Maior professzor elnökelete alatt ülést tartott a rádió népszerűsítése tárgyában. Az ülésen Maksay Áron a főigazgató közölte a megjelentekkel, hogy Kolozsváron már egy évvel ezelőtt megalakult a Rádió Club. Most, miután a rádióforgalom szabályozásáról szóló törvény rövidesen a parlament elé kerül, szükség van arra, hogy a kolozsvári klubbal felvegyék a szoros kapcsolatot s egyúttal megbeszéljék az együttműködés módjait. Ismertette úgy a kolozsvári, mint a marosvásárhelyi klub alapszabályait. Az együttműködés módjait illetően a jelenlevők közt hosszabb eszmecsere indult meg, amelynek alapján határozták, hogy a kapcsolatot Bukaresttel megkezdik s egyidejűleg a kolozsvári klub is megkezdte működését. Legközelebb bemutatják nyilvánosság előtt az egyes rádióapparátusokat s hozzáfognak a népszerűsítés munkájához.

— Harangszentelés Csókfalván. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Lélekemelő ünnep keretében szentelte fel az elmúlt héten Ferencz József unitárius püspök képviselőjében Csífi Salamon dr. teológiai tanár Csókfalva unitárius hitközségének új harangjait, amelyek megöntéséhez a környékbeli magyarság vállalkozás nélkül hozzájárult. Este társaságszóra következett, amelyen az első pohárköszöntőt Csífi professzor mondotta a királynak. Utána dr. Dávid György, dr. Szoboszlai László, Halmágyi János esperes és több székely gazda beszélt.

— Megtartották a Széchenyi-téri városi üzletek árverését. Kolozsvár város tanácsa tegnap rendkívüli tanácsülésen tartotta meg a Széchenyi-téri városi üzletek egyizben már elhalasztott árverését. Az árverés iránt kereskedői körökben rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg s ennek volt köszönhető, hogy az üzletbérletek meglehetősen felverték. Az árverés eredménye képpen az I. sz. üzletet 34 ezer lejért Kapdebo Ferenc; a II. sz. üzletet 24 ezer lejért Anca Cornel a III. számú 20 ezer lejért Drágos Teofil; a IV. számú 75 ezer lejért Bodola József; a VIII., IX. és X. számú üzletet összesen 60 ezer lejért Popa Joan, a XI. számú 20 ezer lejért Petru Gerasim, a XII.-est 14 ezer lejért Eugen Hangian; a XIII.-ast 9600 lejért Eugen Rosca; a XIV.-est 14 ezer lejért Kirkósa Gyula; a XV. számú 10 ezer lejért Gerul részvénytársaság kapta meg.

— Egységes zsidó akció a közigazgatási javaslat ellen. Bukarestből jelentik: Jasiban a regáti zsidó szervezetek tegnap nagygyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak Anghelescu közoktatási javaslata ellen. E hónap végén Bukarestbe összehívják az ország valamennyi zsidó testületét, hogy egységesen tiltakozzanak a javaslat ellen.

— Letartóztatták a jasi vonat-atrocitások egyik hősét. Bukaresti tudósítónk jelenti: Jasiban a megindított vizsgálat szerint beigazolást nyert, hogy az emlékezetes vasúti atrocitásokban egy harmadéves joghallgató is résztvett. Az egyik nőutas, Weiger Klári, akit kidobtak a vonatból, felismerte támadóját Georgiu harmadéves joghallgató személyében. A diákot letartóztatták.

— Elragadták a lovak. Székelyudvarhelyről jelentik: Szakács Péter, az udvarhely-megyei Magyar Párt elnöke, hazafelé tartott rokonaihoz kocsin az udvarhelyi vendiákok mulatságáról. A bikafalvi országúton egy autó jött szembe, amitől lovai megbokrosodtak és elragadták a kocsit, mely végre is felborult. Szakács Péter kirepült a kocsiból. Lábát törte.

— A nagyvárad ortodox hitközség közgyűlése. Nagyvárad tudósítónk jelenti: A nagyvárad ortodox zsidó hitközség hétfőn délután tartotta meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy Anghelescu közoktatásiügyi miniszternek a magániskolákra vonatkozó törvényjavaslatával szemben az egész erdélyi zsidóság egységesen állást foglalt és a maga részéről is kijelentette, hogy ezt a beszünetelt központi iroda vezetésével megindult akciót a leghathatósabban fogja támogatni.

— Elfogott betörő. Az aradi rendőrség táviratilag értesítette a marosvásárselyi rendőrséget, hogy ott egy razzia alkalmával letartóztatta Kindelner Ferenc nevű katonaszökevényt, ki kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy Marosvásárhelyt több betörést követett el. Kindelner pár hónappal ezelőtt egy ékszerészüzletbe, kereskedésbe és több magánlakásba tört be Vásárhelyen. A rendőrség most állítja össze bűnlajstromát.

— Műsoros estély Nyárádszeredán. Az elmúlt héten a nyárádszeredai róm. kath. hitközség Majláth püspök és Jósika Gábor br. védnöksége alatt az építendő új temploma javára úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben bálal egybekötött fényes műsoros estélyt rendezett.

— Meglopta a társát. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Folyó hó 7-én a vasúti nagyállomás környékén cirkáló rendőr egy gyanús külsejű egyént pillantott meg. Mivel nem tudta magát kellőképp igazolni, bekísérte a rendőrségre, hol megmotozása alkalmával egy aranyórát láncsal és 8000 lej készpénzt találtak nála. A vallatás során kiderült, hogy Kósa Achimnak hívják és az említett tárgyakat utitársától lopta el. A rendőrség abban a feltevésben, hogy Kósa egyéb bűn is terheli, előzetes letartóztatásba helyezte.

— Az Újság marosvásárselyi szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter 35. szám alatt van. Előfizetéseket, hirdetéseket felvesz, reklamációkat elintézt.

Pénzkölcsön, 24%-os

és feljebb, a legkedvezőbb visszafizetési feltételek mellett — hosszabb lejáratra is — gyorsan folyósítatik a

LLOYD

BANKBIZOMÁNYI VÁLLALAT
utján. Volt Székelyi tér 4. (Emelet.) Csak d. a. 9—10 óráig és d. u. 3—5 óráig. — Felvilágosítást díjmentesen és készen állunk arra, hogy minden ügylethöz könnyen hozzájussunk.

— **A kolozsvári pékek és lisztkereskedők harca.** A kolozsvári sütőiparosok és lisztkereskedők között gazdasági jellegű ellentétekből kifolyólag élénk harc folyik. A lisztkereskedők, értesülésünk szerint, a harc színterét az ellenfél területére akarva áthelyezni, arra készülnek, hogy nagyszabású sütődét állítsanak föl.

— **Filharmonikus hangverseny.** E hó 12-én pénteken este 9 órakor tartja meg a Teológián ezidei IV. zenekari estét a Magyar Zenekonzervatórium. Gyönyörű műsorukon Goldmárk: Sába királynő nyitánya; Beethoven hatalmas III-ik Symfoniája, az Eroica; és Liszt: Magyar Rapsodiája szerepelnek. Jegyek Stief papírüzletében válthatók Jókai u. 5 sz. alatt.

— **Közvetlen víziút a Balti- és a Fekete-tenger között.** Popovici mérnök a galaci kereskedelmi kamara elé egy olyan csatorna kiépítésére vonatkozó tervezetet nyújtott be, amely a Visztula, Dnyeszter és Pruth bekapcsolásával Danzigot Galaccal, vagyis a Balti-tengert a Fekete-tengerrel kötné össze. Ennek a majdnem kétezer kilométer hosszúságú víziútnak a kiépítése úgy Románia, mint az északi államok életében valóságos forradalmat jelentene. Popovici mérnök terve az angol szaklapok útján a világsajtót is élénken foglalkoztatja.

— **Meghívó.** A Polgári Önségélyző Egyesület 1925. évi június hó 21-én d. e. 11 órakor, határozatkép telenség esetén 1925. évi június hó 29-én d. e. 11 órakor a Református Kollegium Farkas-utca 16 sz. I. em. dísztermében tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre a t. tagokat az alapszabály 48. és 49. §§-ai értelemben meghívja a választmány.

* **Százezres tömegek felvonulását várják az aradi országos árumintavásárra.** Az a hallatlan érdeklődés, amely az aradi országos árumintavásár iránt a bel- és külföldön megnyilatkozik, arra jogosít fel bennünket, hogy leszögezzük: az aradi országos árumintavásár jelentősége és látogatottsága messze meg fogja haladni az eddig Romániában megrendezett árumintavásárok jelentőségét. Ennek okát abban kell keresnünk, hogy az aradi árumintavásár alatt a romániai közgazdasági életnek Arad valóban a központja lesz azon körülmény folytán, hogy ebben az időben Aradon az egész ország közgazdasági életének legégetőbb problémáit fogják megbeszélni az ott megírt kongresszusokon. Így a kereskedők roppant népes kongresszusán és az ipartestületek kongresszusán kereskedelmünk és iparunk, a gazdák és szőlőgazdák kongresszusán mezőgazdálkodásunk életkérdéseit tárgyalják le. Ugyancsak akkor tartja meg az európai hírű aradi bútortipar kiállítását, amely olyan interjöröket mutat be, amilyeneket csak a világvásárokon lehetett látni, továbbá a képző- és iparművészet kiállításokat, amelyeket az ország képzőművészeinek és iparművészeinek részvételével rendeznek meg. Mindezek a kongresszusok és látványosságok előre láthatólag az érdeklődők százezreit zsúfolják a vásár tere alá Aradon.

— **Az Ujság brassói kiadóhivatala: Elekes-hírlap-iroda, Kapu-n. 32. Előfizetéseket, hirdetéseket fölvesz, reklamációkat elintézt.**

* **Irodák kiadók a Str. Regina Maria (Deák F.-n.) 36. számú új épületben, megfelelnek bank- vagy cég helyiségnek. Érdeklődni ugyanott lehet.**

KÖZGAZDASÁG

Nem volt szükség buzabehozatalra

Esnek a buzaárak. Nagy veszteséget szenvednek az importáló malmok

A buzaárak tendenciája, további lanygulás felé mutat. Két tényező játszik ebben közre: egy részről a közlekedő aratás, másrészt a malmoknál fekvő nagy lisztkészletek. Az utóbbi napok kiadós esőzései főleg Erdélyben jó terméskilátásokkal kecsegtetnek, bár Beszarábia és Moldova egyes vidékei sokat szenvednek a hideg és száraz időjárástól.

A malmok az amerikai és magyar buzát már felőrölték. A lisztkészletek értékesítése azonban nagy nehézségekbe ütközik, a lisztkinálát a piac felvételképességéhez viszonyítva igen erős, ami az árak ellanygulására vezet. A gabonapiacra a kiegészítő részről erős kínálat tapasztalható, Kolozsváron például sokkal nagyobb a buza felhozatal, mint az aratást követő hónapokban, ami csak még jobban megnehezíti a drága külföldi származású liszt elhelyezését. A

jellegi helyzetből a malmok egyrésze azt konkluziót vonja le, hogy a tengerentuli buza és liszt behozatala fölösleges volt. Ha az esőzések kitartóak lesznek s ezáltal a buza terméskilátásai még kedvezőbbé válnak, a lisztára további eséseire biztosan számíthatunk. Természetes, hogy ez az ellanygulás tetemes veszteségeket jelent azokra a malomvállalatokra nézve, amelyek külföldi buzát őrltek.

A kukoricaárak emelkedő irányzatának következtése és ezzel együtt a tengeripiac fellendülése rövid idő kérdése. Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy az abnormálisan alacsony kukoricaárak pedig annál kevésbé tarthatják magukat, mivel a kukorica terméskilátásai meg lehetőségen kedvezőtlenek. A tengeripiac fellendülése egyúttal a korpa- és takarmányárak emelkedését is maga után fogja vonni.

Ma kezdik meg a külföldi munkások ellenőrzését

Háromhónapos és egyéves tartózkodási engedélyt kapnak a szakmunkások

— Az Ujság tudósítójától —

A külföldi szakmunkásokkal dolgoztató romániai iparvállalatok körében nagy izgalmat keltett a kormányzat az a rendelkezése, amellyel az ország területén dolgozó a külföldi szakmunkások tartózkodási engedélyének általános revízióját rendelte el. Arra számítottak ugyanis, hogy ez az intézkedés a szakmunkások tömeges kiutasítását vonja majd maga után s ennek következtében az egyes üzemek termelő-képessége a szakmunkások eltávoztása következtében meg fog csappanni. Amint értesültünk, a folyó hó elején lejárt jelentkezési kötelezettségnek nem lesznek ilyen súlyos következményei, mert azt a bizottságot például, amely a revíziót Kolozsváron a mai nap folyamán meg fogja kezdeni a szakmunkások megrostálását, a legnagyobb méltányosság fogja vezérelni. A méltányossági szempont betartására különben a közmunkaügyi miniszter egyenesen utasította a revíziós bizottságokat. A kolozsvári bizottságban Chirilla munkaügyi felügyelő, Petrovici mérnök, az iparfelügyelőség vezetője és Bianu állambiztonsági vezérfelügyelő vesznek részt.

Chirilla munkaügyi felügyelő az Ujság munkatársának kijelentette, hogy a kolozsvári felügyelőség területéről ezeken felüli szakmunkás jelentkezett. A bizottság abból a szempontból veszi vizsgálat alá a tartózkodási engedélyeket, hogy az illető szakmunkások az egyes üzemekben nélkülözhetők-e vagy sem. Amennyiben helyük romániai szakmunkással pótolható,

még három hónapra, szeptember 1-éig érvényes tartózkodási engedélyt kapnak, amikor feltétlenül el kell hagyni az ország területét, mert a revíziós bizottság határozata ellen felelősséget helyt nem. A nélkülözhetetlen szakmunkások jövő év június 1-ig tartózkodási engedélyt kapnak, valószínű, hogy amennyiben a jövő évi revízió során is nélkülözhetetlennek bizonyulnak, tartózkodásuk még egy évig meg lesz hosszabbítva.

— Tekintettel arra, hogy Romániában a szakmunkásoknak ez az első általános revíziós szemléje, a közmunkaügyi miniszter utasította a bizottságokat, hogy a kiutasításoknál méltányos szempontok szerint járjanak el. Ennek megfelelően a bizottság nem a politikai szempontok hanem csupán a közgazdasági szempontok figyelembevételével fogja elbírálni az egyes tartózkodási engedélyeket.

Tenyészállattelep létesítenek Nagyenyeden. Az alsófehérmegyei állattenyésztési bizottság a megye szakszerű állattenyésztésének fellendítésére bikatelep felállítását kezdi meg, mely célra az agrárbizottság útján Nagyenyed határában száz katasztrális hold területet kapott. Az állattenyésztési bizottság a tenyésztelő céljaira tárgyalásokat folytat a nagyenyedi református egyház harminc holdas beépített birtokának megvétele ügyében.

Áruraktár létesítenek Máramaros-szigeten. A máramaros-szigeti Közgazdaság Bank, amely a Máramarosch Blank érdekkörébe tartozik, ötmillió lej alaptőkével áruraktárt szándékozik létesíteni Máramaros-szigeten.

Igazgatóváltás az Adria Biztosító-nál. A kolozsvári Adria Biztosító R.-T. igazgatóságában változás történt, amennyiben Bató Viktor igazgató a vállalat kötelekeiből kivált és Konstantinápolyba távozik.

HATÓSÁGILAG
ENGEDELYEZETT

VEGTELADÁS

MÁS VÁLLALAT MIATT RÖFÖS- ES
NŐI DIVATÁRU ÜZLETÜNKET TELJESEN

FELOSZLATJUK

ÉS A NAGYMENNYISÉGŰ ELSŐRANGU ÁRU-
RAKTÁRUNKAT KÉSZPÉNZ FIZETÉS MELLETT
GYÁRI ÁRON ALUL KIÁRUSÍTJUK

B E R E N D E Z É S E L A D Ó

LORINCZ & TÓTH

PIATA UNIRII (FŐTÉR) 8. SZÁM

SPORT.

Hétfői sporteredmények

A román pünkösöd másodnapján is nagy nemzetközi programot bonyolított le Románia futallaportja. Kolozsvárt a brünni profszionisták, a Blue Star tartotta második mérkőzését. Ellenfele a Haggibbor volt, amely bámulatos szívóssággal állott ellent, sőt az utolsó percekben fölénybe került, gólt is ért el nagy ellenfelével szemben. Temesvárt a TAC adott meglepetésszerű győzelmet a tavaszi szezon bajnoki mérkőzése során kiváló eredményeket elérő, de most tartalékos budapesti egyetemi csapat, a BEAC fölött. Bukarestben a bécsi Amatörök második garnitúrája győzött nagy gólaránnyal az UCASP felett, Nagyváradon a Kinizsi győzött 4:1-re a NAC ellenében. A többi városban jelentéktlenebb sportesemények kerültek lebonyolításra.

Részletes eredmények:

Kolozsvár. Blue Star—Haggibbor 2:1 (3.). Bíró: Nagy Lajos. A Blue Star a vasárnap délutáni összejövetelén, a Haggibbor pedig a következő csapattal vette fel a küzdelmet:

Rosenfeld
Pollák—Lazarovics
Virág—Braun—Klein

Nagyvárad. Kinizsi—NAC 4:1 (3:0.) Bíró: Wagner. A Kinizsi végig fölényteljesen játszott és nyert Frech és Semler 2—2 góljával.

Arad. Gloria CFR—Előre (B. Csaba) 3:2 (1:1). Bíró: Burdan. Csabai AK—AMTE 3:3 (3:1). Bíró: Markovits. A csabai csapat fölénye után az AMTE a második félidőben egyenlített.

Temesvár. TAC—BEAC 3:1 (2:0). Bíró: Danciu. A tartalékos budapesti egyetemi csapat nem bír ellentánni a temesvári csapat támadásának és aránylag súlyos veszteséget szenved a mindvégig lelkesen játszó temesvári csapattól, melynek legjobb embere Kozovich volt. A gólokat Krausz rugta, a Beacét pedig Sággy. **Bukarest.** Amateure (Wien)—UCAPS 4:0. A bécsi csapat legjobbjai Bécsben a DFC ellen játszottak, de a tartalékos csapat is fölényesen győz a petrosényi csapat felett.

Szamosújvár. Spárta—KKASE 2:0 (1:0). Barátságos, bíró: Petrá. A Spárta szerencsével győz. Egyik gól öngól, a másikat a Spárta jobbszélsője lötte. A KKASE góljait Mann rugta. **A kolozsvári kerület atlétikai bajnokságait** csütörtökön, Urnapján rendezik meg a kerület atlétikai szakosztálya. A verseny nívóját emeli azon körülmény, hogy a kerület területileg lényegesen megnövekedett, a kerületi bajnokságok nem csupán a helyi egyesületek mérkőzéseivé zsugorodnak össze, hanem részt vesznek azon Marosvásárhely és a Székelyföld többi városának atlétái is.

A Haggibbor egyik legjobb formáját játszotta ki. Szívesen ellentállt a brünniek támadásának, nem adta fel a küzdelmet a 2:0-as félidő után s bár hosszabb ideig csak védekezett, mégis volt erkölcsi ereje, hogy támadásba menjen át és góllal szépítsen az eredményen. A mérkőzés végén határozott fölénybe került és ezt a néhány percet határtalan lelkesedéssel használta ki. Az eredmény nem is maradt el. A csapat legjobb része a védelem volt, melyben a kis Klein, Pollák, Virág és Rosenfeld kapus produkáltak elsőrangút. A csatárok közül pedig Fahn, Farkas és Reményi voltak jók.

A mérkőzés a vendégcsapat támadásával kezdődik, amely nagy technikai és taktikai fölénybe kerül, a mezőnyben azonban fölényét gólból kifejezni nem tudja. Csupán a 36. percben sikerül Siklóssynak Horváth középsőcsatár beadását éles lapos lövéssel a kapufára, onnan pedig a gólból juttatni. Két perccel később korner a brünniek javára, mely Borger beadásából Siklóssy fejezése révén a második gólt eredményezi.

A második félidő első felőrájában a brünni csapat nagy fölénybe kerül. Egyre-másra vezető Siklóssy a támadásokat, azonban a lövések vagy a kapu fölé mennek, vagy Rosenfeld védi azokat bravúrral. Közben Virág is bemutatja gólvédő tudományát és többször véd ki fejjel biztosnak látszó gólokat. A 40. percben a Haggibbor váratlanul fölénybe kerül és fölényét erőteljesen kihasználva szakadatlan ostromolja a brünniek kapuját, ami végeredményben a 42. percben gólrá vezet, melyet Fahn beadásából Reményi fejezi hálóból. A Haggibbor továbbra is támad. Kilátás van a kiegyenlítésre, de a brünni védelem helyén van és mindent véd. Nehány lövést a bal hátvéd védett kitűnően lábbal.

Brassó. CFR (Kolozsvár)—Brasovia 2:2 (2:2.) Bíró: Szabó. A kolozsvári vasutas csapat a revánsmérkőzést is eldöntetlenül játszotta.

Nagyvárad. Kinizsi—NAC 4:1 (3:0.) Bíró: Wagner. A Kinizsi végig fölényteljesen játszott és nyert Frech és Semler 2—2 góljával.

Arad. Gloria CFR—Előre (B. Csaba) 3:2 (1:1). Bíró: Burdan.

Csabai AK—AMTE 3:3 (3:1). Bíró: Markovits. A csabai csapat fölénye után az AMTE a második félidőben egyenlített.

Temesvár. TAC—BEAC 3:1 (2:0). Bíró: Danciu. A tartalékos budapesti egyetemi csapat nem bír ellentánni a temesvári csapat támadásának és aránylag súlyos veszteséget szenved a mindvégig lelkesen játszó temesvári csapattól, melynek legjobb embere Kozovich volt. A gólokat Krausz rugta, a Beacét pedig Sággy.

Bukarest. Amateure (Wien)—UCAPS 4:0. A bécsi csapat legjobbjai Bécsben a DFC ellen játszottak, de a tartalékos csapat is fölényesen győz a petrosényi csapat felett.

Szamosújvár. Spárta—KKASE 2:0 (1:0). Barátságos, bíró: Petrá. A Spárta szerencsével győz. Egyik gól öngól, a másikat a Spárta jobbszélsője lötte. A KKASE góljait Mann rugta.

A kolozsvári kerület atlétikai bajnokságait csütörtökön, Urnapján rendezik meg a kerület atlétikai szakosztálya. A verseny nívóját emeli azon körülmény, hogy a kerület területileg lényegesen megnövekedett, a kerületi bajnokságok nem csupán a helyi egyesületek mérkőzéseivé zsugorodnak össze, hanem részt vesznek azon Marosvásárhely és a Székelyföld többi városának atlétái is.

UJ PARFÜMERIA!

KISS ÁRPÁD

illatszertára, a

„PARFÜMERIA VÉNUS“

illatszerek és kozmetikai cikkek legelőnyösebb beszerzési forrása Cluj, Str. N. Jorga (Jókai-utca) 5. szám. KÉRJE A HÍRES „SCHWARZLOSE“ PARFÜMÖKET ÉS A „TERRAS-BULI“ PUDERT!!

IRODALOM-ÉS-MŰVÉSZET

— Kádár Géza kiállítása pénteken zárul. Kádár Géza nagybányai festőművész kiállítása, mely a Monostor uti újságíró klubban méltán vonta magára a közönség nagyérdeklődését, már csak csütörtökön estig áll a látogatók rendelkezésére. A kiállítás pénteken bezárul.

A kolozsvári Magyar Színház heti műsora:

Szerda: A főpénztáros ur. (Újdonság először. Premier-bérlet 66 sz. Sorozatszám: 243.)

Csütörtök: A főpénztáros ur. (2-odszor. Napi bérlet 132 sz. Sorozatszám: 244.)

Péntek: Antónia. Jubiláris előadás 25-ödször. Bérletszünetben. Sorozatszám: 245.

Szombat: A feleségem babája. (Operett-újdonság először. Karácsonyival, Neményivel, Ihással, Leőveyvel, Tompával. Premier-bérlet 67 sz. Sorozatszám: 246.)

Vasárnap d. u. fél négy órakor: Hollandi menyecske. (Méréselt helyiárakkal. Sorozatszám: 247.)

Vasárnap este fél 9-kor: A feleségem babája. (2-odszor. Napibérlet 133 sz. A. Sorozatszám: 248.)

Hétfő: A feleségem babája. (3-adszor. Napibérlet 134 sz. B. Sorozatszám: 249.)

A színházi iroda hírei

— A feleségem babája. Mulatságosabb, finomabb zenéjű, kedvesebb operett, mint aminőnek a Feleségem babája fog bizonyulni, nem mutatott be nagyon régóta a magyar színház. Csupa kacagtató helyzet, csupa sziporkázó ötlet a szövege és a zenéje annyira invenciózus és annyira melodikus, hogy igen hamar népszerűvé válik. A feleségem babájának szombaton este lesz a premierje. Főszereplői: Karácsonyi Ili, Neményi Lili, Dajka Margit, Tornay Teréz, Köszegi Margit, Tompa Béla, Ihász, Leővey, Izso, Mihályfi. Izso Miklós rendezi és Bródy Miklós dr. dirigálja a Feleségem babáját.

— A főpénztáros ur. Igen nagy érdeklődéssel várja a közönség a szerdai estét, amikor Flers és Cail lavet legujabb, ragyogó elmésségű vígjátéka, a Főpénztáros ur fog színrekerülni a Heltai Jenő mesteri fordításával.

— Antónia 25-ödször. Jubiláris előadás lesz pénteken este a magyar színházban: Huszonötödször fogják előadni Lengyel Menyhért diadalmas sikerű darabját, az Antóniát, a címszerepben most is Poór Lillivel.

— Hollandi menyecske — délután. Olcsó helyiárakkal s Karácsonyi lliivel a címszerepben adják vasárnap délután fél négy órakor Kálmán Imre gyönyörű operettjét, a Hollandi menyecskét.

TŐZSDE

Zürichben a lej: 245, Párisban: 955.

Kolozsvári piac hullámzó, további szilárdulásra van kilátás. Tegnap délután 6 óráig a következő jegyzések történtek:

Zürich 41.40—41.75, London 1045—48, Newyork 213.25—214.5, Miláno 860—865, Prága 635 638. Bécs 3025—3010, Budapest 322—324, Páris 1040—1055.

Zürichi zárlat június 9-én: Berlin 12280, Amsterdam 20730, Newyork 51580, London 2507—, Páris 2525—, Miláno 205250, Prága 152750, Budapest 7255, Belgrád 860—, Bukarest 245, Varsó 99—, Bécs 72.65.

Bukaresti zárlat június 9-én: Deviza: Páris 1055, London 1037, Newyork 214—, Italia 862, Svájc 4170, Bécs 3020, Prága 638. Valuta: Napoleon 780, márká 50—, Léva 1.45, török font 110, angol font 1025, francia frank 1090, sv. frank 40—, olasz lira 840, drachma 370, dinár 330, dollár 212—, lengyel márká 40, osztr. kor. 30, magyar kor. 30, cseh korona 6.25.

Nagyon olcsó, békebeli száraz vegyi ruhatisztítás CZINK-NÉL, Cluj.

101
nyeremény

játszik 200 lejes villasorsjegyükkel. Vidékre is nyomban teljesítünk rendeléseket 200 lej és az ajánlott portó előzetes beküldése ellenében Húzás 1925 évi július hó 29-én. — Egyedül

másfél
millió lej

értéket, képvisel maga a modern emeletes villa ezenkívül 100 pénz-nyeremény. Ői szoba, fürdőszobák, konyhák és számos mellékhelység. Rekvirálmentses, adómentes, be-költözhető. Főelárusító „Sirocco“ Cluj. Oné is lehet

a fő-
nyeremény

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések árai: Minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állást-keresők részére 20 szóig 30 lej. -Előfizetőknek minden szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej, jelíges levelet harminc napig őrizünk meg.

LEVELEZÉS

Vezető állásu bank-tisztviselő, szép és fiatal önálló hölgy ismeretségi keresi. „Pénz és szerelem, e kettő kell nekem” jelígjű leveleket az „Ujság” kiadóhivatala továbbít.

Vidéki gazdálkodó, ki hosszabb időt tölt Clujon, megismerkedne önálló független urhölgygel, kőről anyagilag is gondoskodna. Teljes címmel ellátott levelek „Barátság” jelíge alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. Az „Ujság” apróhirdetéseiben választ jelezni kéri.

ALKALMAZÁS

Munkanélküliek (nők is) utcán könnyen eladható cikkel 200—300 lej kereshetnek naponta. 500 lej biztosíték szükséges. Jelenkezni Mendelnél Szappan-utca 21. 693

Munkásleányok felvételnek a Transilvania Butorgyárnál, Brétfű.

ÁLLAST KERES

Főiskolai halgatók állást keresnek a nyári szüneti tartamára. Elvállalják középiskolai tanulók előkészítését, zenekarban is játszanának, bankokba, iparvállalatokhoz kisegítő munkaként belépnek. Érdeklődők forduljanak személyesen, vagy levélben az Ujság szerkesztőségéhez.

LAKÁS

Fenyves vagy szép erdős vidéken keres teljes ellátást **urialad-nál** július hónapra tisztviselő. Részletes ajánlatokat a „Nagyvárad” kiadóhivatalába Oradea-Mare, „Nyaralás” jelígre kér.

Keresek egy szobakonyhás lakást. Lelépést fizetek. Sürgős jelígre leveleket a kiadóba kérek.

KIADÓ LAKÁSOK

Szoba-konyha: Deák Ferenc-utca, Szentegyház-utca, Kossuth Lajos-utca, Magyar-utca, Ferenc József-ut, Monostori-ut, Mikó-utca és a Trefort-utcában. A Főtéren 2 szoba, konyhás utcai emeleti lakás, lelépés nélkül röktön átadó. Egy üzlet forgalmas helyen, mindenféle joggal, be-tettség miatt kiadó. **Biroul Amerikan,** Deák Ferenc-utca 7.

Mindenemű **kárptosmunkát** a legjobb és leg-szolidabb árban eszközöl úgy helyben, mint vidéken
MACSEK BÉLA kárptos
Cluj—Kolozsvar, (völ Monostori-ut) 40. szám.

VEGYES

Nőikalap ujdonságok legolcsóbbak Palárier de Paris, Unio-u. 6. Masamó-doknak külön kedvezmény.

Lucerna szépen szá-ritva, felgyújtve eladó, Tor-dai-ut 4°. alatt. 718

ZONGORA

uj,
használt,
hangolás,
javítás,
szállítás
TRISKÁNÁL,
STR. SAGUNA 14 SZ.
TELEFONSZÁM 419

CIPŐK!

nagy választékban, feltűnő
olcsó árért kaphatók

WOLF

ruha- és cipőüzletében,
Str. Dacia (Radák-u.) 5.

CIPŐK!

BRILLIÁNS

arany, ezüst
tárgyakért zü-
richi árfolyam sze-
rint legmagasabb
árat fizet

FENYŐ ÉS BRAUNFELD

kir. udvari szállítók
ékszerészek.

Cluj, Piața Unirii
15. szám alatt.

MINDENEMŰ

BUTORT

GYÁRI ÁRON
vásárolhat a Műasz-
talosárugyár rész-
vénytársaságnál

Tekintse meg a
mintatermeit
Strada Gh. Barițiu
28. szám alatt.

18-24%-OS

pénz- kölsönöket

betáblázásra,
kézizálogra váltóra
a leggyorsabban utaltat
„ATLAS”-IRODA,
DÁVID FERENC-U. 7.

NE MULASSZA EL AZ ANDRÁSI ÉS FEKETE

Műszaki és
Electrotechnikai Vállalat Cal.
Reg. Ferdinand (völ Wesselényi Miklós-utca)
20. szám alatti szennációt keltő kirakatait
MEGTEKINTENI!

Pár napig este 7—9-ig a kirakatban levő gépek üzemben vannak.

Géphaajtóköteleket

kenderből és manilából,

malomhevedereket,

transmissió hevedereket és mindenféle gazdasági
köteleket és zsineget **Cosma János**
gyárt és szállít
kötélgyártó Cluj, Str. G. Tamaș (Galamb-u.) 14. sz.

A. Eichner

Agentură și Comision

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 90. szám.

VEZÉRKÉPVISELET: The Levant Company
(Roumania) Ltd. vas, vaslemezek,
horg. lemezek, fehérbádóg, angol ón,
manilla.

KÉPVISELETEK: Gutehoffnungshütte-Konzern:
motorok, Dieselmotorok, gőz- és gáz-
gépek, stb. stb. Westbohmische Ca-
olin und Schamottwerke: Caolin,
S. hamottetégla, fayencelapok, káihák
stb. Rudolf Lövi, Wien: tisztítógya-
pott. Einstein & Mannaberg: Martin-
kanalak és villák. — Scheerschmidt,
Nachf. Benshausen: fodrászgépek.

Eladó

1 drb. kombinált malomhenger,
csiszoló és rovátkológép.
1 drb. hengerrovátkológép mind-
kettő Ganz-gyártmányu,
1 drb. kombinált Seck-gyártmá-
nya hengercsiszó és
rovátkológép

Klug István

gépgyár és malomépitészeti,
Timișoara II. Trei Crai 22.

Telefon 1—72.

Orvosi kozmetikai intézet

Cluj, Str. Saguna 24. sz.
(völ Bartha Miklós-u.)

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CLUJ, PIAȚA UNIRII NO. 7.

Saját tőkéi: 48.000.000 lej.

FIÓKJAI: DÉS, DICSŐSZENTMARTON, GYULAFEHÉRVÁR
és MAROSVÁSÁRHELY. Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei
Takarékpénztár R.-t. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. Székelyudvar-
hely, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Nagy-
Enyed. — Aruraktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad, váltókat lezámitól, bel- és külföldi át-
utalásokat teljesít.
MINDENFÉLE BANKSZERŰ ÜGYLETET ELŐNYÖSEN VÉGEZ.

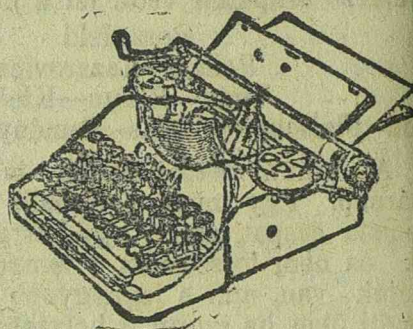
Nők figyelmébe! Nők figyelmébe!

SÁNDOR ÁGOSTON
UTÓDÁNÁL KAPHATÓ

FÉRFI FEHÉRNEMŰ
BÖRKESZTYŰ MÉRLET UTÁN BÖRKESZTYŰ

CORONA

Egyedüli tö-
kéletes utazó
írógép az ere-
deti amerikai
CORONA,
mely egyvál-
tóval működik
használatos
nehéz irodai
munkára is,
ugyanazt a
célt szolgálja,
mint a nagy
írógép. Olcsó árban beszerezhető. Díjtalan bemutatás!

Corona Typewriter Co. Croton New-York
írógépgyár Romániai vezérképviselője
KÖRMENDY MIHÁLY CLUJ,
Str. Regina Maria 25. — Telefon 951.

BETEG LÁBAKRA

a legsikeresebben készít bármilyen cipőt

LENGYEL

Harmincegy év óta fennálló ortopéd és modern cipész,
ki tizenöt évig szolgált a cluji klinika ortopéd
osztályának több kiváló orvos rendeletére
Strada Memorandului (völ Unio-utca) 24

Hirsch Aladár

c i p é s z m e s t e r
ertesíti üzleteit, hogg műhelyét áthelyezte a Strada
DACIA (RADÁK-UTCA) 5. SZÁM ALÁ,
saját házába. Minden megrendelést a legdívatosabb
és bolti árnál 10%-kal olcsóbban készíti.

HIRDESSZEN AZ „UJSÁG”-BAN